

Στηριγμένο στους Αναπτυξιακούς Δείκτες
Κονστрукτιβιστικής Εξέλιξης 6-18.

Για ηλικίες 14-18 μηνών

Αλεξάνδρου Στράτος & Συνεργάτες 2017 ©

Όταν ήταν 6 μηνών - ή και τώρα- σας απασχολούσαν ή και τώρα κάποιες από τις παρακάτω συμπεριφορές; Εάν σας απασχολούσαν αλλά τώρα δεν σας απασχολούν βάλτε X στο κουτί. Αν σας απασχολούν ακόμα, βάλτε V	Ισχύει απόλυτα	Ισχύει συχνά	Ισχύει μερ. φορές	Ισχύει σπάνια	Δεν ισχύει
1. Απουσία κοινωνικού χαμόγελου προς τον ενήλικα; Δεν χαμογελούσε ή και τώρα δεν χαμογελάει στα παιχνιδίσματα, «χαριεντίσματα» και σωματικά παιχνίδια του γονέα (κύρια της μητέρας αλλά πιθανά και του πατέρα);					
2. Απουσία φωνητικού βαβίσματος (βαβουλίσματος); Δεν εμφάνιζε -ή και τώρα- πολλά λεκτικά βαθίσματα (babbings) «παιζοντας» με τη φωνή του όπως τυχαίους λαρυγγισμούς (πχ γκα-γκα), κλείσιμο χειλιών (πχ μπα-μπα) ή χτυπημάτων της γλώσσας στο στόμα (πχ ντα-ντα);					
3. Απουσία μίμησης ήχων φωνής και ανταπόδοσης αυτών στον ενήλικα; Υπήρχε - ή υπάρχει και τώρα απουσία μίμησης του απλού ήχου που παρήγαγε / παράγετε, ιδίως όταν και εσείς μιμούσασταν -ή μιμείστε- αρχικά τις φωνούλες του σε θέση απέναντι ο ένας από τον άλλο;					
4. Φτωχή αντίδραση ή αδιαφορία στο παιχνίδι «κουκουτσά»; Έδειχνε -ή ακόμα και τώρα δείχνει- να αδιαφορεί για παιχνίδι διαντίδρασης «κουκουτσά» (κρύβατε - κρύβετε το πρόσωπό σας με τα χέρια σας ή πίσω από αντικείμενο και ξαναεμφανιζόσασταν - ξαναεμφανίζεστε λέγοντας «τσα»);					
5. Φτωχή αντίδραση σε οπτικά ερεθίσματα (διερωτηθήκατε μήπως δεν βλέπει καλά); Έδειχνε -ή ακόμα και τώρα δείχνει- να μην ερεθίζεται και να μην αντιδρά ενεργητικά σε οπτικά ερεθίσματα στέλνοντας και πιθανά στυλώνοντας το βλέμμα του σε αυτά (κινήσεις δικές σας ή θεαματικά οπτικά ερεθίσματα – λαμπερά ή κινητά αντικείμενα);					
6. Εικόνα σαν να μην ακούει (σας έχει απασχολήσει το ερώτημα μήπως δεν ακούει καλά); Έδειχνε -ή ακόμα και τώρα δείχνει- να μην ανταποκρίνεται σε ήχους του περιβάλλοντος προσανατολιζόμενο σε αυτούς με το σώμα ή στρίβοντας το κεφάλι προς την πηγή τους ήχου ή να αλλάζει η διέγερσή του εξαιτίας τους;					
7. Απουσία ή πολύ φτωχή βλεμματική επαφή (στιγμαία – τυχαία – άδεια); Έδειχνε -ή ακόμα και τώρα δείχνει- να μην να εμφανίζει επίμονη βλεμματική επαφή προς εσάς, ιδίως όταν του χαμογελάτε ή «χαριεντίζεστε» μαζί του και να μην ξέρει πού να στείλει το βλέμμα του (πχ κοιτάζε ή κοιτάζει ακόμη το στόμα σας αντί για τα μάτια όταν του μιλάτε);					
Όταν ήταν 12 μηνών - ή και τώρα- σας απασχολούσαν ή και τώρα κάποιες από τις παρακάτω συμπεριφορές; Εάν σας απασχολούσαν αλλά τώρα δεν σας απασχολούν βάλτε X στο κουτί. Αν σας απασχολούν ακόμα, βάλτε V	Ισχύει απόλυτα	Ισχύει συχνά	Ισχύει μερ. φορές	Ισχύει σπάνια	Δεν ισχύει
8. Δεν κατέβαλε ή ακόμα και τώρα δεν καταβάλλει προσπάθεια να πιάσει αντικείμενα που δεν φτάνει; Έδειχνε -ή ακόμα και τώρα δείχνει- να αδιαφορεί στο να πιάσει αντικείμενο που ήταν - είναι ή έφυγε μακριά του (δεν άπλωνε ή απλώνει το χέρι και δεν προσάρμοζε ή προσαρμόζει το σώμα του στην προσπάθεια να μη χάσει την ισορροπία του);					
9. Απουσία ανταπόκρισης στην κλήση του ονόματός του από τον ενήλικα; Έδειχνε -ή ακόμα και τώρα δείχνει- να μην να γυρίζει προς εσάς όταν αναφέρατε - αναφέρετε το όνομά του με «παιχνιδιάρικο» χρωματισμό πρόσκλησης / πρόκλησης (δείχνει να μην είχε - έχει να περιμένει κάτι υλικό ή κοινωνικό από εσάς);					
10. Απουσία κινητικότητας και στροφών κεφαλής; Απέφευγε - αποφεύγει να γυρίζει προς τα περιβαλλοντικά ερεθίσματα που προέρχονται από εσάς είτε άλλες πηγές (προτιμούσε - προτιμάει να κοιτάζει μπροστά του αντί να εξερευνά το περιβάλλον, δεν εμφάνιζε - εμφανίζει κινητικότητα κεφαλής ή σώματος του προς εντυπωσιακά ερεθίσματα);					
11. Μη περιεργασία αντικειμένων με τα χέρια; Απέφευγε - αποφεύγει ή δεν είχε - έχει τη διάθεση να περιεργάζεται τα αντικείμενα, να τα κοιτάζει και να τα ανακαλύπτει κινητικά ή να συνδυάζει τη χρήση δύο αντικειμένων. Αντί αυτού πχ τα κοιτάζε - κοιτάζει μόνο ή μόνιμα τα έβαζε - βάζει στο στόμα ή τα πέταγε - πετάει χωρίς περαιτέρω περιεργασία;					
12. Απουσία προσπάθειας να τραβήξει τη σημασία σας με φωνούλες ή φωνές; Έδειχνε -ή ακόμα και τώρα δείχνει- απουσία προσπάθειας να τραβήξει την προσοχή σας (πχ να κάνει φωνούλες όταν δεν του δίνετε - δίνετε σημασία ή όταν περίμενε - περιμένει κάτι (πχ το φαγητό του). Είναι σαν να μη δήλωνε - δηλώνει : «είμαι εδώ και περιμένω - αδημονώ!»);					
13. Αδιαφορία για αυτό που κάνετε, δεν έχει διάθεση να το προσέξει ή να το μιμηθεί; Έδειχνε -ή ακόμα και τώρα δείχνει- απουσία ενδιαφέροντος για αυτό που κάνετε και διάθεσης για μίμησή του (αν είναι απλό και κατανοητό και του πούμε ενθουσιωδώς τη λέξη «κοίτα τι κάνω!» ή άλλη θεαματική έκφραση - πρόκληση);					
14. Απουσία ενδιαφέροντος να κοιτάξει το πρόσωπό του στον καθρέφτη; Αδιαφορούσε ή αδιαφορεί στο να κοιτάξει και «χαζέψει» το πρόσωπό του όπως αντανακλούσε - αντανακλά στον καθρέφτη που είχαμε - έχουμε βάλει μπροστά του και να χαμογελάει με αυτό ή να κοιτάζει τις πρώτες γκριμάτσες ή κινήσεις που έκανε - κάνει;					
15. Πολύ συχνά σοβαρό ή γκρινιακό ή απαθές (δεν ήταν - είναι συχνά χαρούμενο); Έδειχνε -ή ακόμα και τώρα δείχνει- το περισσότερο διάστημα να βρίσκεται σε αρνητική ψυχική διάθεση (πολύ γκρινιακό ή εκνευρισμένο με δυσκολίες να το ηρεμήσετε ή από την άλλη πολύ απαθές);					
16. Απουσία αντίδρασης για να βρει το αγαπημένο του αντικείμενο που κρύψαμε μπροστά του; Έδειχνε -ή ακόμα και τώρα δείχνει- να δυσκολεύεται να τραβήξει το κουτί ή το πανάκι ή το παραπέτασμα που βάλαμε για να κρύψουμε το αγαπημένο του αντικείμενο που το κρύψαμε μπροστά του και ενώ το παρατηρούσε;					

14-18 μηνών. Σας απασχολούν κάποιες από τις παρακάτω συμπεριφορές;	Ισχύει απόλυτα	Ισχύει συχνά	Ισχύει μερικές φορές	Ισχύει σπάνια	Δεν ισχύει
17. Δεν δείχνει με το δάκτυλο αντικείμενο; Δείχνει να μη γνωρίζει να δείχνει με τον δείκτη αυτό που θέλει είτε κοιτώντας το επίμονα, είτε (καλύτερα) κοιτώντας μία εσάς και μία το αντικείμενο που επιθυμεί (κατανοητή κατάδειξη αυτού που θέλει);					
18. Δεν μιμείται χαιρετισμό κουνώντας χέρι; Δεν γνωρίζει ή αδιαφορεί να μιμηθεί χαιρετισμό είτε από μόνο του με πρωτοβουλία και κοιτώντας εσάς, είτε αφού του πείτε «πες αντίο» και / ή του το δείξετε.					
19. Δεν χρησιμοποιεί γκριμάτσες ή σημεία έκπληξης (ενθουσιασμός, ξάφνιασμα, δυσαρέσκεια, περιέργεια); Δεν χρησιμοποιεί ή δεν κάνει / μιμείται γκριμάτσες ή ήχους όταν γίνει κάτι πραγματικά αιφνίδιο (πχ όταν εμφανιστεί κάποιος ή πέσει κάτι ή ακουστεί ξαφνικά ένας παράξενος ήχος κλπ) παρότι τις έχετε δείξει με το κοινωνικό παιχνίδι;					
20. Δεν εμφανίζει προσπάθεια να μιλήσει; Δείχνει να απουσιάζει η προσπάθεια να μιμηθεί λεκτικά λέξεις με νόημα κοιτώντας είτε το αντικείμενο που ονοματίζετε είτε εσάς (πχ λέγοντας «μαμά» κοιτάζει τη μαμά);					
21. Εμφανίζει αυξημένη ευαισθησία σε ήχους που δεν ενοχλούν άλλους; Δείχνει να ενοχλείται από ήχους του περιβάλλοντος που είτε δεν προσέξατε, είτε δεν δώσατε σημασία, είτε δεν αναμενόταν να ταραχτεί (πχ μηχανάκι, σειρήνα, ηλεκτρική σκούπα, κουδούνι, μπλέντερ);					
22. Εμφανίζει αυξημένη απτική ευαισθησία; Ενοχλείται με τα ρούχα του, με την φροντίδα καθαριότητας (πλύσιμο, μπάνιο κλπ), με διαφορετικά υλικά ή να το παίρνουν αγκαλιά, εμφανίζει αυξημένη ή μειωμένη ανταπόκριση στον πόνο και πιθανά δεν εμπλέκεται με υλικά που το βρωμίζουν (messy things);					
23. «Κολλάει» (δείχνει ισχυρότατη προτίμηση) σε συγκεκριμένα αντικείμενα; Δείχνει να μη μοιράζει την προσοχή του σε πολλά και διαφορετικά αντικείμενα και θέλει να ασχολείται συνεχώς και με μεγάλη επιμονή και ένταση μόνο σε 1-2 συγκεκριμένα αντικείμενα;					
24. Αγνοεί συνομήλικους; Δείχνει να αδιαφορεί και δεν παρατηρεί συνομήλικα παιδιά πώς αντιδρούν, τρέχουν και συναναστρέφονται (πχ σε επισκέψεις, παιδική χαρά, παιδότοπους, κοινωνικές εκδηλώσεις κλπ);					
25. Απουσία ενδιαφέροντος σε εικόνες που του δείχνετε σε βιβλιάρaki εικόνων; Δεν στέλνει το ενδιαφέρον του σε εικόνες που του δείχνετε σε παιδικό βιβλίο και δεν τις κοιτάζει όταν κάνετε αυτή τη δραστηριότητα έχοντάς το στην αγκαλιά σας ή κάθεται σε τραπέζι ή στο πάτωμα με εσάς δίπλα του;					
26. Αντιστέκεται ισχυρά σε αλλαγές στις ρουτίνες (θέλει πάντα τα πράγματα να γίνονται με συγκεκριμένο τρόπο); Δείχνει σημαντική ακαμψία να δεχτεί αλλαγές στις ρουτίνες του, δεν θέλει νεωτερισμούς, επιμένει τα πράγματα να γίνονται με πολύ συγκεκριμένο τρόπο και αγχώνεται όταν κάτι αλλάζει ακόμα και αν αυτές οι αλλαγές γίνονται «απαλά»;					
27. Δεν φέρνει το παιχνίδι σε εσάς για να το παίξετε ή να το περιεργαστείτε μαζί; Δεν «ζητά» από εσάς να το βοηθήσετε ή του δείξετε πώς παίζεται το παιχνίδι (δεν έχει διάθεση να το μοιραστεί μαζί σας για να το παίξετε είτε δείχνοντάς του το είτε «κουρνιαάζοντας» επάνω σας);					
28. Δεν έχει βαδίσει ανεξάρτητα; Δεν έχει εμφανίσει είτε ανεξάρτητη βάδιση (όχι ακόμη υποχρεωτικά απόλυτα συντονισμένη κινητικά), είτε βάδιση συγκρατούμενο από το χέρι ή συγκρατώντας έπιπλα ή τοίχους (cruising);					
29. Αποφεύγει να δοκιμάσει νέες τροφές ή/και δεν μασάει πιο στερεές τροφές; Δείχνει αντίσταση ή και συγκεκριμένη ισχυρή άρνηση να δοκιμάσει νέες τροφές ή/και δεν έχει αναπτύξει μηχανισμούς μάσησης και δεν επιθυμεί να μασουλάει και να τρώει πιο στερεές τροφές όπως ψωμί, μπισκότα κλπ με τα χέρια;					
30. Εμφανίζει επίμονα επαναληπτικές κινήσεις σώματος ή χεριών (αυτο-ερεθισμοί); Ενασχολείται επίμονα με σωματικές επαναλαμβανόμενες κινήσεις είτε με το σώμα του (μπρος πίσω, περιστροφές) ή με φτερουγίσματα ή επίμονα χτυπήματα χεριών ή με αουνήθιστες / παράξενες κινήσεις με τα δάκτυλά του κοντά στο πρόσωπό του;					

ΟΝ/ΜΟ ΠΑΙΔΙΟΥ	ΗΜ. ΓΕΝΝΗΣΗΣ	___ / ___ / 20__
	ΗΜ. ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ	___ / ___ / 20__
	ΗΛΙΚΙΑ	_____ μηνών
	(ΠΙΘΑΝΗ ΔΙΟΡΘΩΜΕΝΗ ΣΕ ΠΡΟΟΡΟΤΗΤΑ)	_____ μηνών
ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΘΗΚΕ ΑΠΟ		

Οδηγίες συμπλήρωσης	"Ισχύει απόλυτα"	Όταν αυτή η δυσκολία του βρέφους -παιδιού υπάρχει μόνιμα
	"Ισχύει συχνά"	Όταν το βρέφος - παιδί εμφανίζει συχνά αυτή τη δυσκολία και σπάνια εμφανίζει καλή εικόνα
	"Ισχύει μερικές φορές"	Όταν το βρέφος - παιδί εμφανίζει μερικές φορές αυτή τη δυσκολία αλλά συχνά εμφανίζει καλή εικόνα
	"Ισχύει σπάνια"	Όταν το βρέφος - παιδί εμφανίζει λίγες φορές αυτή τη δυσκολία αλλά τις περισσότερες εμφανίζει καλή εικόνα
	"Δεν ισχύει"	Όταν το βρέφος - παιδί δεν εμφανίζει κάποια δυσκολία σε αυτό τον τομέα